

Özelleştirme, geçici
teminatın irat kaydı, ihale,
sözleşme, İhale şartnamesi
olarak ihaleye katılan ve
teklif sunan isteklilerin,
katıldıkları ihalenin
dokümanlarında yer alan
şartları bilerek ve isteyerek
ihaleye katıldıkları dikkate
alındığında, anılan
isteklilerin basiretli tacir
gibi hareket ederek, ihale
sürecinin uzayabileceğini,
teklifleri geçerli kabul
edilerek sözleşmeye davet
edilmeleri hâlinde ihalenin
yapıldığı tarihle sözleşme
imzalamaya çağrıldıkları

**tarih arasında geçen süre
içinde bazı şartların
değişebileceğini
hesaplamaları gerekmektedir.**

Danıştay 13. Daire Başkanlığı
2017/629 K.

2014/4625 E. ,

Özelleştirme, geçici teminatın irat kaydı, ihale, sözleşme

“İçtihat Metni”

T.C.

D A N I ř T A Y

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2014/4625

Karar No : 2017/629

Davacı :

Davalı :

Vekilleri : Av. Aynı adreste

Davanın Özeti : Özelleştirme kapsam ve programında bulunan
Sümer Holding A.ř’ye ait Adıyaman ilinde bulunan iki adet

taşınmazın pazarlık usulüyle satılmasına ilişkin 24.07.2008 tarihli ihalede ikinci en yüksek teklifi veren ve Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 02.09.2008 tarih ve 2008/55 sayılı kararıyla, birinci sıradaki en yüksek teklif sahibinin sözleşme imzalamaktan imtina etmesi nedeniyle sözleşme imzalaması için davet edilen davacının, sözleşme imzalamaktan imtina etmesi nedeniyle geçici teminatının irat kaydedilmesine ilişkin Özelleştirme İdaresi Başkanlığı işleminin; ihalenin 24.07.2008 tarihinde yapıldığı, sözleşmeyi imzalamak üzere ise 18.11.2008 tarihinde davet edildiği, ihalenin yapıldığı tarihteki dolar kuru ile sözleşme imzalamaya davet tarihindeki dolar kuru arasında büyük yükselme yaşandığı, ihalenin dolar üzerinden yapılması nedeniyle ihale bedelini ödeyemeyecek duruma düştüğü, idarenin sebepsiz zenginleşeceği, ihale şartnamesinde umulmayan hâllerin düzenlenmediği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Davacının, ihalenin şartlarını ve sözleşme imzalamaktan imtina etmesi hâlinde geçici teminatının irat kaydedileceğini ihaleye girmeden önce bildiği, davaya konu geçici teminat mektubunun ihale şartları belgesi gereği paraya çevrildiği, davacının ihalede tekliflerin ABD Doları üzerinden alınacağını ve ihalenin ABD Doları üzerinden sonuçlandırılacağını bildiği, davacının mücbir sebeple karşılaştığı iddiasının gerçekçi olmadığı, ihalede en çok iki yıl olmak kaydıyla vadeli ödeme öngörüldüğü, basiretli bir tacir gibi davranması gerektiği, işlemlerin hukuka uygun olarak yapıldığı ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi ...'nın Düşüncesi : Davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı ...'nın Düşüncesi : Özelleştirme kapsam ve programında bulunan Sümer Holding A.Ş.'ye ait Adıyaman'daki iki adet taşınmazın pazarlık usulüyle satılmasına ilişkin 24.7.2008 tarihli ihalede ikinci en yüksek teklifi veren ve Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 2.9.2008 gün ve 2008/55 sayılı

kararıyla birinci sıradaki en yüksek teklif sahibinin sözleşme imzalamaktan imtina etmesi nedeniyle sözleşme imzalanması için davet edilen davacının, sözleşme imzalamaktan imtina etmesi nedeniyle geçici teminatının irat kaydedilmesine ilişkin Özelleştirme İdaresi Başkanlığı işleminin iptali istenilmektedir.

4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 37. maddesinin (b) bendinde, bu Kanun hükümleri gereğince yapılacak uygulamalar ile ihale usullerine ilişkin esasların idarece çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği hükmüne yer verilmiş ve bu maddeye dayanılarak yayınlanan Özelleştirme Uygulamalarında Değer Tespiti ve İhale Yönetmeliğinin 19. maddesinde, ihale sonuçlarının onaylanmasından sonra idare tarafından süre belirtilmek suretiyle sözleşme imzalanması konusunda ihale üzerinde kalan teklif sahibine yazılı bildirimde bulunulacağı, idarece verilen süre içinde ihale üzerinde kalan tarafından istenilen teminatın verilmemesi, diğer yükümlölüklerin yerine getirilmemesi ve sözleşme imzalanmaması halinde alınan teminatların idare lehine irat kaydedileceği ve kararda yer alması halinde diğer teklif sahiplerine sırası ile aynı usulün uygulanacağı kuralı yer almıştır.

Sümer Holding A.Ş mülkiyetindeki Adıyaman ilinde Bulunan Taşınmazların Satışına İlişkin İhale Şartları Belgesinin "Geçici Teminatın İrat Kaydedilmesi ve Diğer Teklif Sahiplerine Çağrı Yapılması" başlıklı 10. maddesinde de, komisyon tarafından ihale sonucu verilen kararın onayına ilişkin Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararının Resmi Gazetede yayınlanmasını müteakip ÖYK kararında satışın kendisine yapılmasına karar verilen teklif sahibinin idare tarafından bildirilecek süre içinde satış bedelinin tamamını yatırmaması, veya vadeli olması halinde peşinatı yatırmaması, veya vadeye bağlanan kısımlar için kesin teminatı vermemesi veya varlık satış sözleşmesini imzalamaktan imtina etmesi veya diğer

yükümlölükleri yerine getirmemesi halinde geçici teminatın paraya çevrilerek İdare lehine irat kaydedileceği, bu durumda ÖYK kararında yer alması halinde diğer teklif sahipleri'ne sırasıyla çağrıda bulunularak aynı usul ve şartların uygulanacağı belirtilmiştir.

Dosyada mevcut belge ve bilgilerden, Sümer Holding A.Ş'ye ait Adıyaman ili, merkez ilçesi, Atatürk Bulvarı, Barbaros Mahallesi, Bulduk mevkii, 2824 ada, 5 parsel sayılı taşınmaz ile aynı yerdeki Tutyolu mevkii, Karapınar Mahallesi, 928 ada, 139 parsel sayılı taşınmazların satış yöntemiyle özelleştirilmesi amacıyla 24.7.2008 tarihinde yapılan ihale sonrasında 2.9.2008 tarih ve 2008/55 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararının alındığı ve ihale komisyonu tarafından yapılan nihai pazarlık görüşmeleri sonucunda, en yüksek teklifi veren ...'a İhale Şartları Belgesi çerçevesinde satılmasına, sözleşmeyi imzalamaktan imtina etmesi halinde teminatının irat kaydedilmesine karar verildiği, ikinci sıradaki teklifi davacının verdiği, davacının da sözleşmeyi imzalamaktan imtina etmesi halinde geçici teminatının irat kaydedileceğinin belirtildiği, üçüncü sıradaki teklifi ...'nın, dördüncü sıradaLimited Şirketinin, beşinci sırada ... ve altıncı sırada ...'in belirlendiği, bu Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararında birinci sıradaki teklif sahibi verilen süre içinde sözleşme imzalamaktan imtina ettiği için ikinci sırada en yüksek teklifi veren davacıya satış sözleşmesinin imzalanması amacıyla çağrı yapıldığı ve davacının da 26.12.2008 tarihine kadar verilen süre içinde satış sözleşmesini imzalamadığı, sürenin 28.1.2009 tarihine kadar uzatıldığı, bu tarihe kadar da yükümlölüklerini yerine getirmediğinden ihale aşamasında sunulan geçici teminat mektubunun dava konusu işlem ile irat kaydedildiği anlaşılmaktadır.

Olayda, özelleştirme kapsam ve programında bulunan Sümer Holding A.Ş'ye ait Adıyaman'daki iki adet taşınmazın satış yöntemi ile özelleştirilmesi amacıyla ihale komisyonu

tarafından yapılan nihai pazarlık görüşmeleri sonucunda 2.9.2008 tarih ve 2008/55 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararının alındığı ve bu kararda satış sözleşmesinin imzalanması için davet edilecek teklif sahiplerinin, en yüksek teklifi veren itibariyle sıralandığı, dava konusu ihaleye teklif vermek suretiyle katılan ve nihai pazarlık görüşmeleri sonucunda davacının 2. sırada en yüksek teklifi veren olarak belirlendiği, bu sıralamanın, Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı ile yapıldığı, 1. sırada en yüksek teklifi veren yatırımcının satış sözleşmesini imzalamaktan imtina etmesi nedeniyle davacıya satış sözleşmesinin imzalanması amacıyla çağrı yazısı gönderilerek en son 28.1.2009 tarihine kadar süre verildiği ve verilen süre içinde de satış sözleşmesini imzalamadığı görülmüştür.

Bu nedenle, ÖYK kararında yer alması halinde diğer teklif sahiplerine de sırasıyla Satış Sözleşmesi imzalamak için çağrıda bulunularak aynı usul ve şartların uygulanacağı ve 2. sırada en yüksek teklifi veren davacının da davalı idarece verilen süre içinde satış sözleşmesini imzalamadığı için geçici teminatının Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı gereğince irat kaydedilebileceği sonucuna varıldığından, dava konusu işlemin yukarıda açıklaması yer alan Yönetmelik ve İhale Şartları Belgesi hükümlerine aykırı olmadığı ve davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

Dava, Özelleştirme kapsam ve programında bulunan Sümer Holding A.Ş.'ye ait Adıyaman ilindeki iki adet taşınmazın pazarlık usulüyle satılmasına ilişkin 24.07.2008 tarihli ihalede ikinci

en yüksek teklifi veren ve Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 02.09.2008 tarih ve 2008/55 sayılı kararıyla, birinci sıradaki en yüksek teklif sahibinin sözleşme imzalamaktan imtina etmesi nedeniyle sözleşme imzalaması için davet edilen davacının, sözleşme imzalamaktan imtina etmesi nedeniyle geçici teminatının irat kaydedilmesine ilişkin Özelleştirme İdaresi Başkanlığı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun'un 37. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde, bu Kanun hükümleri gereğince yapılacak uygulamalar ile ihale usullerine ilişkin esasların, idarece çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği kurala bağlanmış; bu maddeye dayanılarak çıkarılan Özelleştirme Uygulamalarında Değer Tespiti ve İhale Yönetmeliği'nin 19. maddesinde, " İhale sonuçlarının onaylanmasından sonra İdare tarafından süre belirtilmek suretiyle sözleşme imzalanması hususunda ihale üzerinde kalan teklif sahibine yazılı bildirimde bulunulur. İdarece uygun görülmesi hâlinde bir defaya mahsus olmak üzere ek süre verilebilir. İdareden kaynaklanan sebeplerle, verilen süre içerisinde sözleşmenin imzalanamaması durumunda, birden fazla ek süre verilebilir. İdarece verilen süre içerisinde ihale üzerinde kalan tarafından istenilen teminatın verilmemesi, diğer yükümlülüklerin yerine getirilmemesi ve sözleşme imzalanmaması hâlinde alınan teminatlar İdare lehine irat kaydedilir ve kararda yer alması hâlinde diğer teklif sahiplerine sırası ile aynı usul uygulanır." düzenlemesine yer verilmiştir.

Sümer Holding A.Ş. mülkiyetindeki Adıyaman İlinde Bulunan Taşınmazların Satışına İlişkin İhale Şartları Belgesi'nin 2. maddesinde, teklif sahibinin ihale ilanı ve ihale şartnamesindeki hükümleri aynen kabul etmiş sayılacağı; 10. maddesinde, ihale sonuçlarının onayına ilişkin Özelleştirme Yüksek Kurulu (Kurul) kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasını müteakip; Kurul kararında satışın kendisine yapılmasına karar verilen teklif sahibinin idare tarafından verilecek süre

içerisinde; satış bedelinin tamamını yatırmaması veya vadeli olması hâlinde peşinatı yatırmaması veya vadeye bağlanan kısımlar için kesin teminatı vermemesi veya varlık satış sözleşmesini imzalamaktan imtina etmesi veya diğer yükümlülüklerini yerine getirmemesi hâlinde geçici teminatları irat kaydedilerek, Kurul kararında yer alması hâlinde diğer teklif sahiplerine sırasıyla çağrıda bulunularak aynı usul ve şartların uygulanacağı belirtilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; Sümer Holding A.Ş.'ye ait Adıyaman İli, Merkez İlçesi, Atatürk Bulvarı Üzeri, Barbaros Mahallesi, Bulduk Mevkii, 2824 ada, 5 parsel, 812,41 m2 yüzölçümlü arsa ile Adıyaman İli, Merkez İlçesi, Tutuyolu Mevkii, Karapınar Mahallesi, 928 ada, 139 parsel, 96,20 m2 yüzölçümlü arsanın 4046 sayılı Kanun hükümleri kapsamında satış yöntemiyle özelleştirmesi amacıyla davalı idare tarafından ihale ilânının yayımlandığı, söz konusu ilânda geçici teminat bedelinin ...-ABD Doları olarak belirtildiği, anılan ihaleye ilişkin olarak hazırlanan İhale Şartları Belgesi'nin "Geçici Teminatların İrat Kaydedilmesi ve Diğer Teklif Sahiplerine Çağrı Yapılması" başlıklı 10. maddesinde, satışın kendisine yapılmasına karar verilen teklif sahibinin sözleşme davetine rağmen süresinde sözleşme imzalamaması ve diğer yükümlülüklerini yerine getirmemesi hâlinde geçici teminatının irat kaydedileceğinin, Kurul kararında yer alması hâlinde diğer teklif sahipleri için de aynı usûlün uygulanacağını belirtildiği, İhale Komisyonu'nun 24.07.2008 tarih ve (03) sayılı kararıyla en yüksek ikinci teklifi veren davacı ile birlikte altı teklifin uygun teklif olarak kabul edildiği, teklif sahiplerine sırasıyla sözleşme davetiyesi gönderilerek İhale Şartları Belgesi çerçevesinde satılmasına, diğer teklif sahipleriyle birlikte son teklif sahibi olan altıncı teklif sahibinin de sözleşmeyi imzalamaktan imtina etmesi veya diğer yükümlülüklerini yerine getirmemesi hâlinde teminatının İdare lehine irat kaydedilmesine ve ihalenin iptaline, bu hususların Kurul'un onayına sunulmasına karar verildiği, Kurul'un 02.09.2008 tarih ve 2008/55 sayılı kararıyla, "...

Taşınmazların; ...- (...) ABD Doları bedelle ikinci teklifi veren 'ye İhale Şartları Belgesi çerçevesinde satılmasına, 'nin sözleşme imzalamaktan veya İhale Şartları Belgesindeki yükümlülükleri yerine getirmekten imtina etmesi hâlinde geçici teminatının İdare lehine irat kaydedilerek, ...bu karar çerçevesinde satış sözleşmesi imzalanması ve karar gereklerinin yerine getirilmesi hususlarında İdarenin yetkili kılınmasına" karar verildiği, söz konusu Kurul kararına istinaden birinci teklif sahibine yapılan sözleşme davetiyesine teklif sahibince icabet edilmemesi ve sözleşme imzalanmaması üzerine ...-ABD doları bedelle ikinci en yüksek teklifi veren davacı 'ye sözleşmenin imzalanması için en son 28.01.2009 tarihi saat 15:00'e kadar süre tanındığı, ancak davacının süresi içerisinde, sözleşme imzalamak üzere başvuruda bulunmayarak yükümlülüklerini yerine getirmemesi üzerine, geçici teminatının irat kaydedildiği anlaşılmıştır.

İhale şartnamesi alarak ihaleye katılan ve teklif sunan isteklilerin, katıldıkları ihalenin dokümanlarında yer alan şartları bilerek ve isteyerek ihaleye katıldıkları dikkate alındığında, anılan isteklilerin basiretli tacir gibi hareket ederek, ihale sürecinin uzayabileceğini, teklifleri geçerli kabul edilerek sözleşmeye davet edilmeleri hâlinde ihalenin yapıldığı tarihle sözleşme imzalamaya çağrıldıkları tarih arasında geçen süre içinde bazı şartların değişebileceğini hesaplamaları gerekmektedir.

Bu durumda, davacının Özelleştirme Yüksek Kurulu kararı ve ihale şartnamesi çerçevesinde sözleşme imzalamaya davet edilmesi sonrasında belirlenen süre içerisinde sözleşme imzalamaması nedeniyle geçici teminatının irat kaydedilmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; davanın REDDİNE, ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 258,75.-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 1.800,00.-TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, posta gideri avansından artan

tutarın kararın kesinleşmesinden sonra istemi hâlinde davacıya iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 15 (on beş) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 13.03.2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan Üye Üye Üye Üye